

European Securities and
Markets Authority

Gairės dėl

Direktyvos 2011/61/ES 25 straipsnio taikymo

Turinys

I. Taikymo sritis	3
II. Nuorodos į teisės aktus, santrumpas ir sąvokų apibrėžtys	4
III. Paskirtis.....	5
IV. Pareiga laikytis gairių ir teikti ataskaitas.....	6
V. Gairės dėl Direktyvos 2011/61/ES 25 straipsnio taikymo	7
VI. PRIEDAI.....	13

I. Taikymo sritis

Kam skirtos šios gairės?

1. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms.

Apie ką šios gairės?

2. Gairės dėl AIFV direktyvos 25 straipsnio taikymo.

Nuo kada taikomos šios gairės?

3. Šios gairės pradedamos taikyti praėjus dviem mėnesiams nuo gairių paskelbimo ESMA interneto svetainėje visomis oficialiosiomis ES kalbomis.

II. Nuorodos į teisės aktus, santrumpas ir sąvokų apibrėžtys

Nuorodos į teisės aktus

<i>AIFVD</i>	2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 ¹
<i>AIFVD 2 lygmens reglamentas</i>	Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 231/2013, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES nuostatos dėl išimčių, bendrųjų veiklos sąlygų, depozitoriumų, finansinio sveto, skaidrumo ir priežiūros.
<i>ESMA reglamentas</i>	2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB ²

Santrumpos

AIF	Alternatyvaus investavimo fondas
AIFV	Alternatyvaus investavimo fondų valdytojas
MSA	Metinė statistinė ataskaita
EBI	Europos bankininkystės institucija
ECB	Europos Centrinis Bankas
EIOPA	Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija

---

¹ OL L 174, 2011 7 1, p. 1.

² OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

III. Paskirtis

4. Šių gairių pagrindas – ESMA reglamento 16 straipsnio 1 dalis. Šiomis gairėmis siekiama nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią Europos finansų priežiūros institucijų sistemos priežiūros praktiką ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų AIFVD 25 straipsnio taikymą. Visų pirma gairės skirtos su finansiniu svertu susijusios sisteminės rizikos vertinimui ir jomis siekiama užtikrinti, kad kompetentingos institucijos nuosekliai vertintų, ar laikomasi su finansiniu svertu susijusių priemonių taikymo sąlygų.

IV. Pareiga laikytis gairių ir teikti ataskaitas

Gairių statusas

5. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos privalo dėti visas pastangas siekdamas laikytis šių gairių.
6. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, prireikus turėtų jas įtraukti į savo nacionalines teisineis ir (arba) priežiūros sistemas.

Atskaitomybės reikalavimai

7. Per du mėnesius nuo rekomendacijų visomis oficialiosiomis ES kalbomis paskelbimo ESMA svetainėje dienos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, privalo pranešti ESMA, ar jos i) laikosi, ii) nesilaiko, bet ketina laikytis, arba iii) nesilaiko ir neketina laikytis gairių.
8. Jei gairių nesilaikoma, kompetentingos institucijos taip pat privalo per du mėnesius nuo gairių paskelbimo ESMA svetainėje visomis ES oficialiosiomis kalbomis dienos pranešti ESMA, dėl kokių priežasčių jos nesilaiko gairių.
9. Pranešimo šabloną galima rasti ESMA svetainėje. Užpildytas šablonas turi būti perduotas ESMA.

V. Gairės dėl Direktyvos 2011/61/ES 25 straipsnio taikymo

V.I. Su finansiniu svertu susijusios sisteminės rizikos vertinimo gairės

10. Kompetentingos institucijos, vertindamos, kiek finansinio svertu naudojimas didina finansų sistemos sisteminę riziką pagal AIFVD 25 straipsnį („rizikos vertinimas“), turėtų atsižvelgti į kiekybinę ir kokybinę informaciją.
11. Kompetentingos institucijos rizikos vertinimą turėtų atlikti kas ketvirtį.
12. Rizikos vertinimas turėtų būti atliekamas dviem etapais:
  - a) 1 etapas. Finansinio svertu lygmuo, šaltinis ir skirtingi panaudojimo būdai (1 lentelė)
  - b) 2 etapas. Su finansiniu svertu susijusi sisteminė rizika (2 lentelė)
13. Pirmajame etape kompetentingos institucijos turėtų nustatyti alternatyvaus investavimo fondus (AIF), kurie gali kelti didžiausią riziką finansų sistemai. Riziką finansų sistemai dažniau kelia šie AIF:
  - a) AIF, kurie naudoja finansinį svertą iš esmės pagal AIFVD 2 lygmens reglamento 111 straipsnio 1 dalį;
  - b) AIF, kurie naudoja finansinį svertą iš esmės pagal AIFVD 2 lygmens reglamento 111 straipsnio 1 dalį ir kurių valdomas reguliuojamasis turtas ataskaitos teikimo dieną yra didesnis nei 500 mln. EUR³; ir
  - c) AIF, kurie naudoja finansinius svertus, nenurodytus a ir b punktuose, ir kurių neįprastai didelis finansinio svertu naudojimas, vertinant pagal 1 lentelės rodiklius, gali kelti riziką finansiniam stabilumui.
14. Pagal 13 dalies c punktą „neįprastai didelis finansinio svertu naudojimas“ yra finansinio svertu naudojimas, kuris labai skiriasi (pvz., dideliu paskirstymo procentiliu) nuo kitų AIF, lyginant AIF finansinio svertu vertę su:
  - a) to paties tipo AI fondų (pvz., rizikos draudimo fondai, privatus akcinis kapitalas, nekilnojamas turtas, fondų fondai ir kiti AIF) finansinio svertu mediana arba vidutine verte; ir
  - b) istorine AI fondų finansinio svertu mediana arba vidutine verte.
15. Antrajame etape kompetentingos institucijos turėtų įvertinti galimą sisteminę riziką AIF finansiniam stabilumui, susijusią su finansiniu svertu ir nurodytą 1 etape, ir į savo vertinimą įtraukti bent šią riziką:
  - a) poveikio rinkai riziką;
  - b) likvidumo riziką;
  - c) tiesioginio išorinio poveikio kitoms finansų įstaigoms riziką; ir

---

³ Ši riba atitinka pusmečio arba ketvirčio ataskaitų teikimo dažnumą, kaip nurodyta Komisijos reglamento 231/2013 110 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose, taikomą įgaliotiesiems AIFV, remiantis reikalavimais valdytojams ir jų valdomiems AIF. Išsamios ataskaitų teikimo dažnumo diagramos pateiktos ESMA parengtose pareigos teikti ataskaitas gairėse.

d) tiesioginio kredito tarpininkavimo nutraukimo riziką.

16. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti riziką remdamosi AIFVD duomenimis, gautais pagal AIFVD 2 lygmens reglamento 110 straipsnyje nustatytą ataskaitų teikimo dažnumą. Prireikus kompetentingos institucijos turėtų naudoti ne tik AFVD duomenis, bet ir visus prieinamus duomenis, susijusius su kai kuriais 2 lentelės rodikliais, įskaitant nacionalinių priežiūros institucijų duomenis ir (arba) trečiųjų šalių duomenis. Siekdamas sumažinti nenuoseklumo riziką, kompetentingos institucijos turėtų remtis I priede pateiktu (nebaigtu) duomenų šaltinių sąrašu.
17. Kompetentingos institucijos turėtų pranešti ESMA apie rizikos vertinimo rezultatus bent kartą per metus arba bet kuriuo metu, kai nustato finansiniam stabilumui kylančią riziką. Kompetentingos institucijos turėtų informuoti kitas ES kompetentingas institucijas, kai AIFV vykdoma veikla ar susitarimai kitose ES jurisdikcijose gali kelti riziką finansiniam stabilumui ir finansų sistemos vientisumui.
18. Jei reikia, kompetentingos institucijos turėtų naudoti savo rizikos vertinimą kartu su kokybiniu vertinimu, kad pasirinktų AIF, kuriems tikslinga nustatyti finansinio svorto apribojimą pagal gairių V.II skirsnį.

1 lentelė

Su finansiniu svortu susijusi sisteminė rizika	Rodiklis	Aprašymas	Taikymo sritis	Duomenų šaltinis: ⁴
Finansinio svorto nustatymo priemonės Finansinio svorto lygmuo, šaltinis ir skirtingi panaudojimo būdai	Bendrasis finansinis svortas	AIF finansinis svortas, apskaičiuotas pagal bendrąjį metodą	Vienas AIF	AIFVD 294
	Įsipareigojimų finansinis svortas	AIF finansinis svortas, apskaičiuotas pagal įsipareigojimų metodą	Vienas AIF	AIFVD 295
	Pakoreguotasis finansinis svortas ⁵	Bendrosios pozicijos (išskyrus palūkanų normos išvestines finansines priemones ir apsaikavimo finansiniais dokumentais įrankį FEX apsidraudimo tikslais), išreikštos GTV procentine dalimi	Vienas AIF	AIFVD 123,124, 53
	Finansinis svortas	Grynųjų pinigų ar vertybinių popierių skolinimosi vertė, išreikšta GTV procentine dalimi	Vienas AIF	AIFVD 283,286, 53
Valdomas turtas (VT)	Valdomas reguliuojamasis turtas (VRT)	AIF VT bazinės valiutos vertė pagal AIFVD 2 lygmens reglamento 2 ir 10 straipsniuose nustatytą metodą	Vienas AIF	AIFVD 48

⁴ Skaičiai atitinka AIFVD ataskaitos laukelius.

⁵ Apskaičiuojant finansinį svortą pagal šią nustatymo priemonę, palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės neįtraukiamos remiantis MSA ataskaitoje apie ES AIF taikytu metodu. Naudojant palūkanų normos išvestines finansines priemones gali dirbtinai padidėti finansinio svorto priemonės, nes palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės yra vertinamos pagal tariamąją sumą (o ne koreguojant pagal trukmę, kaip tai daroma pagal įsipareigojimų metodą).

2 lentelė

Su finansiniu svertu susijusi sisteminė rizika	Rodiklis	Aprašymas	Taikymo sritis	Duomenų šaltinis: ⁶	
Poveikis rinkai AIF arba AI fondų grupės dydis yra pakankamas, kad paveiktų rinką	Grynoji pozicija	GTV x finansinis svertas, apskaičiuotas pagal įsipareigojimų metodą	Vienas AIF	AIFVD 53, 295	
	Rinkos pėdsakas pagrindinėje rinkoje	Pagrindinės turto kategorijos, į kurias investavo AIF, palyginti su pagrindinės rinkos dydžiu	AI fondų grupė	AIFVD 123, 124 Pagrindinės rinkos dydis pagal išorinius duomenis (žr. II priedą)	
		Kiekvienos turto klasės apyvartos vertė per ataskaitinius mėnesius, palyginti su turto klasės apyvarta	AI fondų grupė	AIFVD 126 Pagrindinės rinkos apyvarta pagal išorinius duomenis (žr. II priedą)	
Likvidumo rizika Dėl AIFV veiklos finansinių priemonių ar kito turto kainos gali mažėti tokiu būdu, kuris kelia grėsmę šių finansinių priemonių ar kito turto gyvybingumui.	Investuotojų koncentracija	Procentinė AIF nuosavo kapitalo dalis, kurios naudos gavėjai yra penki didžiausi savininkai	Vienas AIF	AIFVD 118	
	Likvidumo pobūdis	Vidutinis terminų intervalų skirtumas tarp AI fondų portfelių, kuriuos galima greitai parduoti, akcijos ir investuotojo galimybės gauti išpirkimo mokėjimus.	Vienas AIF	AIFVD 53, 57, 178-184, 186-192	
	Mažiau likvida turto dalis	Nelikvidų turtą sudaro materialusis turtas, į biržos prekybos sąrašus neįtrauktas nuosavas kapitalas, neinvesticinio lygio įmonių ir konvertuojamosios obligacijos bei paskolos, išreikšti procentine VT dalimi	Vienas AIF	AIFVD 33, 123,	
	Potencialūs likvidumo poreikiai, atsirandantys dėl rinkos sukrėtimo (vienas AIF: GTV %; AIF grupė: bazinė valiuta)	Rizikos matas	Grynosios nuosavybės delta (NET Equity Delta)	Vienas AIF arba AI fondų grupė	AIFVD 53, 139:142
			Grynasis DV01		
Papildoma informacija, kurią AIFV turėtų reguliariai teikti pagal AIFVD 24 straipsnio 5 dalį, jei to reikalautų kompetentingos institucijos		Vertės pokyčio rizika	Vienas AIF arba AI fondų grupė	AIFVD 53, 139,145, 302	
		Vega pozicija			
		Grynoji užsienio valiutos delta			
		Grynoji biržos prekių delta			

⁶ Skaičiai atitinka AIFVD ataskaitos laukelius.

Su finansiniu svertu susijusi sisteminė rizika

Rodiklis

Aprašymas

Taikymo sritis

Duomenų šaltinis:⁶

	Kiti galimi likvidumo reikalavimai	Potencialūs likvidumo poreikiai, susiję su užstato vertės išlaikymo prievolėmis (dėl AIF išvestinių finansinių priemonių ir atpirkimo sandorių), palyginti su turimu likvidžiuoju turtu	Vienas AIF	AIFVD 185, 284-289, 157-159
		Galimi likvidumo reikalavimai (pagal šaltinį)	Vienas AIF	AIFVD 297-301
<p>Tiesioginio išorinio poveikio kitoms finansų įstaigoms rizika</p> <p>AIF ar kelių AI fondų pozicijos gali finansų įstaigai kelti rinkos, likvidumo ar sandorio šalies riziką</p>	Ryšiai su finansų įstaigomis per investicijas	Ilgoji investicijų į akcijas, kurios įtrauktos į biržos sąrašus, ir įmonių obligacijų, kurias išleido finansų įstaigos, vertė.	AI fondų grupė	AIFVD 123 (finansų įstaigų išleisti vertybiniai popieriai)
		Ilgųjų struktūrizuotų ir pakeistų vertybiniais popieriais produktų pozicijų suma.	AI fondų grupė	AIFVD 53, 57, 123
	Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	Rinkos kainos grynoji sandorio šalies kredito pozicija AIF atžvilgiu	Vienas AIF	160-171 AIF sandorio šalies dydis pagal išorinius duomenis (žr. II priedą)
		Potencialūs likvidumo poreikiai, atsirandantys dėl rinkos sukrėtimo ⁷ (žr. pirmiau)	Vienas AIF	Vienas AIF
Ryšiai su finansų įstaigomis per investuotojų bazę	Finansų įstaiga, susidurianti su nuostolių rizika ⁸	AI fondų grupė	AIFVD 209	
<p>Tiesioginio kredito tarpininkavimo nutraukimo rizika.</p> <p>AIF, prisidedantys prie realiosios ekonomikos finansinio įsiskolinimo mažinimo nuosmukio metu, prisideda prie viso kreditų pasiūlos procikliškumo.</p>	AIF investicijos į ne finansų įstaigų kredito priemones	Įmonių obligacijų, konvertuojamųjų obligacijų, neišleistų finansinių institucijų, ilgojo laikotarpio verčių suma.	AI fondų grupė	AIFVD 123
		Finansinio svertu ir kitų paskolų suma.	AI fondų grupė	AIFVD 123

⁷ Likvidumo reikalavimai, atsirandantys iš išvestinių finansinių priemonių, ypač kelia riziką sandorio šaliai.

⁸ Nepaisant to, EBI gairės riboja šešėlinio bankų sektoriaus subjektų riziką EBI laikosi nuomonės, kad tik AI fondams, naudojančiams apribotą finansinį svertą, gali būti netaikoma „šešėlinio bankų sektoriaus subjektų“ apibrėžtis.

V.II. Gairės dėl finansinio svėro apribojimų

19. Nuspręsdamos nustatyti finansinio svėro apribojimus AIF valdytojams, valdantiems AI fondus, kurie kelia riziką finansiniam stabilumui, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti (kaip parodo II priedo atvejų analizė):
- a) riziką, kurią kelia AI fondai pagal savo tipą (rizikos draudimo fondai, privatus akcinis kapitalas, nekilnojamasis turtas, fondų fondas ar bet kuris kitas susijęs tipas) ir rizikos pobūdį, kaip apibrėžta rizikos vertinime, atliktame pagal 12 dalį;
  - b) riziką, kurią kelia bendrosios pozicijos. Kai kompetentingos institucijos nustato, kad to paties tipo ir panašių rizikos grupių AI fondų grupė gali kartu kelti su finansiniu svėru susijusią sistemine riziką, jos turėtų taikyti panašius ar identiškus finansinio svėro apribojimus visiems tos pačios AIF grupės fondams.
20. Kompetentingos institucijos turėtų nuosekliai įgyvendinti finansinio svėro apribojimus tiek laiko, tiek laipsniško įvedimo ir panaikinimo požiūriu:
- a) kai kompetentingos institucijos AIF ar AI fondų grupei, nuolat keliančiai grėsmę finansiniam stabilumui, nustato nuolatinius finansinio svėro apribojimus, jie turėtų būti taikomi visą laiką, kol AIF ar AI fondų grupės keliama rizika nemažėja;
  - b) kai kompetentingos institucijos nustato laikinus finansinio svėro apribojimus, kad apribotų rizikos didėjimą, įskaitant bet kokį AIF ar AI fondų grupės prociklišką elgesį, pvz., kai AIF prisideda prie per didelio kredito augimo ar per aukštų turto kainų susidarymo, apribojimai turėtų būti atšaukti, kai rinkos sąlygų pokyčiai ar AIF elgesys nustoja būti procikliški;
  - c) kad būtų išvengta procikliškumo, kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti finansinio svėro apribojimus palaipsniui („laipsniško įvedimo laikotarpis“), ypač jei procikliškai nustatant apribojimus gali kilti rizika, kurią institucijos ketina sušvelninti; ir
  - d) kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į galimybę taikyti cikliškus apribojimus, kad rizika nedidėtų ir nekiltų finansinio ciklo pakilimo ir nuosmukio fazėse.
21. Nustatydamos tinkamą finansinio svėro apribojimų lygį ir siekdamos užtikrinti, kad sektorius ir toliau galėtų teikti paslaugas, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kiek apribojimai bus veiksmingi užkertant kelią poveikio rinkai, likvidumo, tiesioginio poveikio finansų sandorio šalims ir kredito tarpininkavimo sutrikimo rizikai. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos dalykus:
- a) kai rizika yra tiesiogiai susijusi su finansinio svėro dydžiu, nustatant svėro apribojimus turėtų būti siekiama sumažinti rizikos dydį;
  - b) kai rizika iš dalies susijusi su dydžiu, tačiau nustatant apribojimus rizika gali nesumažėti ta pačia proporcija, nes AIF gali koreguoti savo strategiją, kad išlaikytų tą patį rizikos lygį, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti kitus AIF valdymo apribojimus (pavyzdžiui, investavimo, išpirkimo ar rizikos politikos apribojimai); ir
  - c) kai nustatant apribojimus gali laikinai padidėti rizika, pavyzdžiui, AIFV gali parduoti mažesnės rizikos turtą, kad atitiktų naujuosius reikalavimus, kompetentingos institucijos turėtų nustatyti kitus AIF valdymo apribojimus bent jau iki palaipsniui

nustatomų apribojimų laikotarpio pabaigos. Pavyzdžiui, draudimai gali apimti tam tikros turto dalies apribojimų nustatymą, atsižvelgiant į jo įtaką AIF rizikos pobūdžiui, jautrumą rinkos rizikos veiksniams, patiriamą sandorio šalies rizikos poveikį arba jo likvidumą esant nepalankiausioms rinkos sąlygoms. Siekdamas pašalinti likvidumo neatitikimus, kompetentingos institucijos taip pat gali reikalauti, kad AIFV įgyvendintų išpirkimo politiką ir sumažintų AIF siūlomų išpirkimų dažnumą arba nustatytų įspėjimo laikotarpį šiems išpirkimams.

22. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti finansinio svorto apribojimų veiksmingumą mažinant pernelyg didelį finansinį svortą atsižvelgdamos į šiuos dalykus:

- a) finansinio svorto apribojimų proporcingumas sisteminei rizikai, ypač dėl AIFV naudojamo finansinio svorto;
- b) lošimų ir arbitražo finansinio svorto apribojimų griežtumas, ypač:
  - i) jei kompetentingos institucijos nustato, kad AIF gali kelti su finansiniu svortu susijusią sistemine riziką; tokiu atveju tokius pačius apribojimus reikėtų taikyti skirtingų tipų, tačiau panašaus rizikos profilio AI fondams, kaip apibrėžta rizikos vertinime. Taip siekiama išvengti situacijos, kai AIF valdytojas, norėdamas išvengti finansinio svorto apribojimų, nurodytų, kad AIF yra kitokio tipo; ir
  - ii) kalibravimo sudėtingumas.

VI. PRIEDAI

I priedas. Išorinių duomenų naudojimas rizikos vertinimui

1. Kompetentingos institucijos gali palyginti savo rinkos AI fondus su duomenimis, sukauptais ES lygmeniu: ESMA kasmet skelbia ES alternatyvių investicinių fondų statistinę ataskaitą⁹.
2. Norint įvertinti su finansiniu svetu susijusią sistemine riziką, gali prireikti išorinių duomenų, kad būtų galima įvertinti AI fondų poziciją pagal jų sandorio šalį ar rinką, kurioje fondai veikia. Tai ypač aktualu, kai:
  - a) kompetentingos institucijos nori įvertinti AIF ar AI fondų grupės rinkos dalį, tokiu atveju institucijoms reikėtų informacijos apie AI fondų poziciją ir pagrindinės rinkos dydį;
  - b) kompetentingos institucijos nori įvertinti sandorio šalies riziką, o tokiu atveju institucijoms reikėtų informacijos apie sandorio šalį.
3. 3 lentelėje nurodyti duomenų šaltiniai nedaro poveikio jokiems kitiems duomenų šaltiniams, kuriuos ateityje ESMA gali įtraukti siekdama gauti išsamesnius duomenis, ypač kalbant apie sudėtingas finansines priemones ir geografines sritis.

Priemonės, kuriomis prekiaujama, ir atskiros pozicijos	Pagrindinė rinka	Šaltinis
a) Vertybiniai popieriai		
Į biržos sąrašus įtrauktos akcijos	biržinės akcijos	ECB Pasirinkta euro zonos statistika ir nacionalinis suskirstymas - Vertybinių popierių emisijos
Įmonių obligacijos, išleistos ne finansų įstaigų	ne finansų bendrovės išleisti skolos vertybiniai popieriai eurais	ECB Pasirinkta euro zonos statistika ir nacionalinis suskirstymas - Vertybinių popierių emisijos
Įmonių obligacijos, išleistos finansų įstaigų	ne daugiašalės finansų bendrovės išleisti skolos vertybiniai popieriai eurais	ECB Pasirinkta euro zonos statistika ir nacionalinis suskirstymas - Vertybinių popierių emisijos
Valstybės obligacijos	centrinės valdžios išleisti skolos vertybiniai popieriai eurais	ECB Pasirinkta euro zonos statistika ir nacionalinis suskirstymas - Vertybinių popierių emisijos
Struktūrizuoti/vertybiniais popieriais pakeisti produktai	finansinių priemonių bendrovės	ECB - Statistika - Finansų bendrovės - Finansinių priemonių bendrovės -
b) Išvestinės finansinės priemonės		
Su nuosavybės vertybiniais popieriais	su nuosavybės vertybiniais popieriais susietos išvestinės finansinės priemonės	ESMA: MSA ES išvestinių finansinių priemonių rinkose

⁹ Šių gairių paskelbimo metu naujausią ESMA metinės statistinės ataskaitos dalį „ES alternatyvaus investavimo fondai“, ESMA, 2020 m., galite rasti čia: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1006_asr-aif_2020.pdf

susietos išvestinės finansinės priemonės		
Kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsaikavimo sandoriai	Kredito išvestinės finansinės priemonės	ESMA: MSA ES išvestinių finansinių priemonių rinkose
Užsienio valiuta	Valiutos išvestinės finansinės priemonės	ESMA: MSA ES išvestinių finansinių priemonių rinkose
Palūkanų normų išvestinės finansinės priemonės	palūkanų normų išvestinės finansinės priemonės	ESMA: MSA ES išvestinių finansinių priemonių rinkose
Biržos prekių išvestinės finansinės priemonės	biržos prekių išvestinės finansinės priemonės	ESMA: MSA ES išvestinių finansinių priemonių rinkose
c) Kolektyvinio investavimo subjektai		
Pinigų rinkos fondai ir likvidumo valdymas KIS	euro zonos pinigų rinkos fondo balansai	ECB - Statistika - Pinigai, kreditas ir bankininkystė - Kredito įstaigos ir pinigų rinkos fondai
Biržinis fondas	euro zonos investicinių fondų balansai	ECB - Statistika - Finansų bendrovės - Investicinių fondų balansai
Kiti KIS	euro zonos investicinių fondų balansai	ECB - Statistika - Finansų bendrovės - Investicinių fondų balansai
Didžiausia sandorio šalies pozicija	Sandorio šalies duomenys	Šaltinis
Bankai	bankų balansai	EBI ES mastu vykdoma skaidrumo iniciatyva
Draudimas	draudimo balansai	EDPPI draudimo statistika

II priedas. Atvejų analizė (ilustracijoms)

Su finansiniu svirtu susijusi sisteminė rizika

Rodiklis*

1 etapas	Finansinio svorto nustatymo priemonės	Pakoreguotas bendrasis finansinis svortas	Fondų fondas		Rizikos draudimo fondas		NT		Privatus akcinis kapitalas		Kita	
			1 AIF	90-asis procentilis	2 AIF	90-asis procentilis	3 AIF	90-asis procentilis	4 AIF	90-asis procentilis	5 AIF	90-asis procentilis
			8x	1x	15x	11x	4x	2x	3x	1x	4x	2x
		Įsipareigojimų finansinis svortas	1 AIF	90-asis procentilis	2 AIF	90-asis procentilis	3 AIF	90-asis procentilis	4 AIF	90-asis procentilis	5 AIF	90-asis procentilis
			6x	1x	36x	8x	4x	2x	4x	1x	4x	1x
2 etapas	Poveikis rinkai	Grynoji pozicija (mln. EUR)	1 AIF	90-asis procentilis	2 AIF	90-asis procentilis	3 AIF	90-asis procentilis	4 AIF	3-iasis kvartilis	5 AIF	3-iasis kvartilis
			2 300	353	50 000	2 528	1 500	295	170	81	230	185
	Likvidumo rizika	Likvidumo pobūdis*	1 AIF	Mediana	2 AIF	Mediana	3 AIF	Mediana	4 AIF	Mediana	5 AIF	Mediana
				12 %	0 %	0 %	13 %	0 %	0 %	47 %	0 %	46 %
	Mažiau likvidaus turto dalis	1 AIF	Mediana	2 AIF	3-iasis kvartilis	3 AIF	90-asis procentilis	4 AIF	90-asis procentilis	5 AIF	90-asis procentilis	
			4 %	3 %	27 %	25 %	368 %	400 %	221 %	113 %	350 %	119 %
	Tiesioginio išorinio poveikio kitoms finansų įstaigoms rizika	Ilgoji investicijų į akcijas, kurios įtrauktos į biržos sąrašus, ir įmonių obligacijų, kurias išleido finansų įstaigos, vertė ir ilgųjų struktūrizuotų ir pakeistų vertybiniais popieriais produktų pozicijų suma.	1 AIF	Mediana	2 AIF	90-asis procentilis	3 AIF	Mediana	4 AIF	90-asis procentilis	5 AIF	Mediana
			2 %	7 %	41 %	33 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	14 %

Spalvų reikšmės: žalia = vidutinė ar maža rizika tokio tipo AI fondai, oranžinė = didelė rizika tokio tipo AI fondai (santykinis dydis), raudona = didelė rizika AI fondai (absoliutus dydis).

* Didesnė vertė rodo didesnę riziką, išskyrus likvidumo profilio rodiklį.

1. AI fondai turėtų būti vertinami pagal absoliučią rodiklių vertę ir santykinę vertę, palyginti su tos pačios rūšies AI fondais ir kitais AI fondais. Pirmiau pateikti pavyzdžiai (1–5 AIF) yra pagrįsti tikrais atvejais. Visi AI fondai iš esmės naudoja finansinius svertus (įsipareigojimų svertas > x3), todėl jiems turėtų būti taikomas rizikos vertinimas.
2. Didelė absoliuti rodiklio vertė lentelėje žymima raudonai. Didelė santykinė vertė, palyginti su to paties tipo AI fondais, žymima oranžine spalva. Žalia spalva žymima maža arba vidutinė vertė. Prie kiekvieno rodiklio lentelėje taip pat nurodomas palyginimas su atitinkama tos pačios kategorijos AIF aprašomąja statistika (pvz., palyginimas su mediana, 3-uoju kvartiliu ar 90-uoju procentiliu).
3. 1 AIF naudojamas labai didelis finansinis svertas tiek pagal absoliučius skaičius, tiek lyginant su to paties tipo AI fondais (fondų fondais). Pagrindinė rizika yra susijusi su galimu AIF poveikiu rinkai dėl didelės grynosios pozicijos (2,3 mlrd. EUR). Likvidumo ir tiesioginio išorinio poveikio finansų įstaigoms rizika yra labiau apribota ir atitinka kitus tos pačios kategorijos AI fondus. Todėl kompetentinga institucija, atsižvelgdama į rinkos, kurioje AIF veikia, gylį (t. y. į fondo galimybes keisti rinkos kainas parduodant turta), turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti šiam AIF finansinio sverto apribojimus, jei mano, kad fondas gali paveikti rinką.
4. 2 AIF naudojamas labai didelis finansinis svertas tiek pagal absoliučius skaičius, tiek lyginant su to paties tipo AI fondais. Pagrindinė rizika yra susijusi su galimu AIF poveikiu rinkai dėl labai didelės grynosios pozicijos (50 mlrd. EUR). Jis taip pat turi palyginti didelę mažiau likvidaus turto dalį (27 % GTV), yra mažiau likvidus nei tos pačios kategorijos AI fondai (0 % palyginti su 13 %) ir yra veikiamas finansų įstaigų (41 % GTV). Todėl kompetentinga institucija turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti finansinio sverto apribojimus šiam AIF, ypač siekiant sumažinti jo galimą poveikį rinkai.
5. 3 AIF naudojamas didesnis finansinis svertas nei to paties tipo AI fonduose, o jo grynoji pozicija yra gana didelė (1,5 mlrd. EUR). Kaip ir dauguma kitų to paties tipo fondų, AIF investuojamas į nelikvidų turta (nekilnojamąjį turta). Šis derinys gali sukelti skubų turto pardavimą, jei įvyksta reikšmingas išpirkimas. Tačiau AIF likvidumo profilis neparodo likvidumo neatitikimų. Todėl kompetentinga institucija turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti finansinio sverto apribojimus, pagrįstus išsamesne AIF išpirkimo politikos tinkamumo analize.
6. 4 AIF naudojamas didesnis finansinis svertas nei to paties tipo AI fonduose, o jo grynoji pozicija yra gana didelė palyginti su to paties tipo fondais, tačiau apribota pagal absoliučius skaičius (170 mln. EUR). Kaip ir dauguma kitų to paties tipo fondų, AIF investuojamas į nelikvidų turta (privatų akcinį kapitalą). Šis derinys gali sukelti skubų turto pardavimą, jei įvyksta reikšmingas išpirkimas. Tačiau AIF likvidumo profilis neparodo likvidumo neatitikimų. Todėl kompetentinga institucija turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti finansinio sverto apribojimus, pagrįstus išsamesne AIF išpirkimo politikos tinkamumo analize.
7. 5 AIF priklauso „kitai kategorijai“. Jame naudojamas didesnis finansinis svertas nei to paties tipo AI fonduose, o jo grynoji pozicija yra gana didelė palyginti su to paties tipo fondais, tačiau apribota pagal absoliučius skaičius (230 mln. EUR). AIF yra išskirtinai daug investuotas į mažiau likvidų turta (privatų akcinį kapitalą), tačiau likvidumo neatitikimų nėra. Atsižvelgdama į šio AIF tipą („kitas“), kompetentinga institucija turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti finansinio sverto apribojimus, pagrįstus išsamesne šio AIF verslo modelio ir ypač jo išpirkimo politikos tinkamumo analize.